

Kommunikativ Omvårdnad

Om Alternativ och Kompletterande Kommunikation
för personer med demens, förvärvad hjärnskada
och grav utvecklingsstörning

Bok och film om kommunikativ omvårdnad

Bok

Heister Trygg, B. (2008). Kommunikativ omvårdnad. Om Alternativ och Kompletterande kommunikation för personer med demens, förvärvad hjärnskada och grav utvecklingsstörning.

Hjälpmedelsinstitutet. Best nr 08311

Södra regionens Kommunikationscentrum, SÖK. Best nr 52008

Film (Längd 21 min)

Kommunikativ omvårdnad. Om Alternativ och Kompletterande kommunikation för personer med demens, förvärvad hjärnskada och grav utvecklingsstörning. (2008)

Hjälpmedelsinstitutet. Best nr 08902

Södra regionens Kommunikationscentrum, SÖK. Best nr 62008

Bok och film har tillkommit genom
stöd från Allmänna Arvsfonden och
i samarbete mellan SÖK, Afasiförbundet
och Hjälpmedelsinstitutet.

Hjälpmedelsinstitutet

Hjälpmedelsinstitutet är ett nationellt kunskapscentrum inom
området hjälpmedel och tillgänglighet för människor med
funktionsnedsättning.

Hjälpmedelsinstitutet arbetar för full delaktighet och jämlikhet
genom att medverka till bra och säkra hjälpmedel, en effektiv
hjälpmedelsverksamhet och ett tillgängligt samhälle.

Hjälpmedelsinstitutets huvudman är staten och Sveriges Kommuner
och Landsting

Hjälpmedelsinstitutet

Box 510, 162 15 Vällingby
Tfn 08-620 17 00
Fax 08-739 21 52
Textfn 08-759 66 30
E-post registrator@hi.se
Webbplats www.hi.se

SÖK

Södra regionens
kommunikationscentrum

Västmanlandsg 3, 214 30 Malmö
Order tfn 040-92 49 72
E-post sok@sokcentrum.se
Webbplats www.sokcentrum.se

SÖK
Södra regionens
kommunikationscentrum

Kommunikativ omvårdnad

Om Alternativ och Kompletterande Kommunikation
för personer med demens, förvärvad hjärnskada
och grav utvecklingsstörning

Kommunikativ omvårdnad

...innebär ett gott bemötande av personer som har stora kommunikationssvårigheter på grund av demens, förvärvad hjärnskada eller utvecklingsstörning.

Vad är AKK?

Alternativ och Kompletterande Kommunikation, AKK, behövs när man har svårt att kommunicera via tal.

Det kan handla om att kommunikationen sker genom t ex gester, kroppsspråk: Kropps- och sinnesnära AKK.

Man kan också ta saker och bilder till hjälp när man kommunicerar: Grafisk AKK.

Varför behövs kommunikativ omvårdnad?

Äldre personer med demens, förvärvad hjärnskada eller grav utvecklingsstörning som har stora kommunikations-svårigheter är beroende av god kunskap och gott bemötande av personal. Många finns inom vård och omsorg. Det finns mycket kunskap att hämta från arbete med utvecklande av alternativa och kompletterande kommunikationsvägar (AKK) i andra grupper.

Plan för kommunikativ omvårdnad

Kartläggning:

- Lär känna människan bakom diagnosen
- Utforska bästa sätt att kommunicera

Handlingsplan: individ, situation, miljö

- Använd grafiska AKK-former och -hjälpmedel: bilder, foton, konkreta föremål, kommunikationspass...
- Använd kropps- och sinnesnära AKK-former: kroppsspråk, gester, mimik, tonfall, sinnesintryck...

Kommunikativ miljö:

- Arbeta med att utforma den kommunikativa miljön
- Använd strategier som gynnar kommunikation
- Undvik strategier som försvårar kommunikation

Att tänka på i mötet med äldre personer i behov av kommunikativ omvårdnad

- Skaffa dig god bakgrundskunskap
- Tänk på din egen inställning! Bemötandet är det viktigaste
- Samarbeta
- Använd dig själv som det viktigaste instrumentet i kommunikationen: dina ögon, dina öron, dina händer, ditt kroppsspråk och din mimik, din röst
- Tänk på vad du säger – och hur du säger det
- Skaffa mer kunskap om metoder och strategier

Allt det här kan du göra i vardagen – metoder och strategier

- Skapa en lugn och kommunikativ miljö
- Ha tålamod och visa förståelse – använd kroppsspråk och röst
- Använd tydligt kroppsspråk, tydlig mimik och tydligt tonfall
- Börja med att tillgodose de omedelbara behoven
- Stöd motivationen att kommunicera
- Ta vara på befintliga kommunikationssätt
- Stimulera samtal med välkända föremål, souvenirer, bilder
- Ge rikliga möjligheter till val genom att erbjuda alternativ
- Uppmärksamma och besvara (även svaga) initiativ till kommunikation
- Inga förhör – berätta istället själv eller vänta på reaktioner
- Ge utrymme för svar och initiativ i samspel
- Undvik krav – försök att följa och invänta

